

Posudek vedoucího práce

Marek Halbich, Ph.D.

Uhrová, Michaela, *Residenti vs. turisté: aplikace Airbnb na Praze 1*. Praha: UK FHS, 2018, 60 stran.

Předkládaná bakalářská práce otevírá tematiku, která v poslední době silně rezonuje především v evropských i některých mimoevropských velkoměstech. Ta se stále více potýkají s nabídkou alternativního ubytování pro neustále rostoucí počet turistů, kteří se tak do jisté míry podílejí na změně v tomto segmentu turistického byznysu. Aplikace Airbnb je nyní patrně jednou z nejdiskutovanějších alternativ ke „klasickým“ formám ubytování a v některých městech se její využívání stalo již natolik neúnosnou, že ji místní politici jednoduše zakázali (např. v hlavním městě baleárského ostrova Mallorca Palma de Mallorca) nebo se o její zakázání alespoň vehementně snaží. Tato dnes již v podstatě globální aplikace tak zároveň nastoluje velmi citlivou otázku vztahující se k trvale udržitelnému turistickému ruchu, která se ovšem zdaleka netýká jen podobných systémů, jako je Airbnb. Také některá česká města či přesněji jejich historická centra jsou stále více napadána invazí masového turismu, který velmi rychle devastuje jejich *genia loci*. Historickým jádrem Českého Krumlova se přezenou rychlostí sarančat stále početnější skupiny čínských, japonských a korejských turistů, kteří ve městě zanechávají negativní stopu, jelikož jím jen projíždějí v rámci okružní cesty po Evropě a nestačí utratit tolik peněz, aby z jejich pobytu měli místní podnikatelé větší ekonomický nebo třeba sociální benefit.

Michaela Uhrová se zaměřila ve své práci na to, jak Airbnb v konkrétní městské čtvrti (na Praze 1) ovlivňuje povahu sousedských vztahů v rezidenčních budovách. Práce je rozdělena poněkud zjednodušeně do dvou oddílů (teoretického a praktického) s několika podkapitoly. V teoretických pasážích považuji za poněkud zbytečný krátký úvod o významných sociologích, kteří se ke studovanému tématu příliš nevztahují. Za relevantnější považuji podkapitoly o sociální interakci a především o pospolitosti v kontextu sousedství (s. 15-19). V empirické části nejprve autorka naznačuje problematičnost aplikace Airbnb ve veřejném prostoru, aby se vzápětí věnovala situaci v jiných turisticky exponovaných místech Evropy – především Berlíně, Barceloně nebo Florencii – kde již vznikly nebo vznikají projekty na „záchranu“ měst. Jeden takový ve Florencii dokonce založil potomek slavného medicejského rodu. Metodologicky postupovala zejména prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s hlavním cílem zjistit na základě nich, jaké jsou vzájemné vztahy mezi rezidenty a turisty, jaké problémy z této stále ještě relativně nové aplikace vyplývají a jaké jsou možnosti, jak řešit především negativní jevy s aplikací spojené. V empirické části ale nakonec vidím hlavní slabinu této bakalářské práce. Autorce příliš dlouho trvalo, než se k ní propracovala, reflexe rozhovorů začíná až někdy kolem 40. stránky, což vzhledem k celkovému rozsahu nějakých 50-55 stránek není příliš dostačující. Rozhovory respondentů tak nejsou dostatečně analyticky zpracovány a výsledkem jsou potom dosti mělké teze o „převaze povrchních vztahů na Praze 1 (skutečně všude na Praze 1?)“ nebo tvrzení, podle něhož „Airbnb nemá na rozpad sousedských vztahů velký vliv“ (s. 50-51) či jedno z konstatování v Závěru, z něhož je patrné, že většina autorkou vybraných respondentů spíše se systémem Airbnb nesouhlasí (s. 53).

Je možná škoda, že se autorka neinspirovala některými zatím spíše dílčími „etnografiemi airbnb“ (např. v čínském prostředí apod.), které již máme k dispozici. Ty by jí pak umožnily důkladnější pohled na tuto globalizující se problematiku ve srovnávací perspektivě. Takto zůstávají závěry o povrchních vztazích mezi rezidenty a turisty trochu na povrchu. Přes uvedené výhrady se nicméně domnívám, že bakalářská práce Michaely Uhrové splňuje náležitosti k řádné obhajobě a navrhuji předběžné hodnocení *dobře*.

V Praze, 3. 9. 2018.

Marek Halbich, Ph.D.